Haarlem

Gemeente Haarlem

Lukas J. Mulder
Wethouder duurzaamheid, wijken en mobiliteit

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de raadscommissie Ontwikkeling

Datum	3 december 2013
Ons kenmerk	STZ/EC/2013/500154
Contactpersoon	E.P.A. Evertse
Doorkiesnummer	023-5113469
E-mail	e.evertse@haarlem.nl
Bijlage(n)	3 bijlagen
Onderwerp	Extern financieel onderzoek Recreatieschap Spaarnwoude

Geachte leden van de commissie Ontwikkeling,

In de bijeenkomst van de cie. Ontwikkeling van 3 oktober jl. heb ik toegezegd u te berichten over het "Extern financieel onderzoek Recreatieschap Spaarnwoude (actielijst: Nr. 689 van 14 april 2011: de wethouder komt met een voorstel voor het uitvoeren van een extern onderzoek over de financiële huishouding van het recreatieschap)".

Extern onderzoek

De vorige Haarlemse bestuurder heeft in het Algemeen Bestuur van het schap aangedrongen op de uitvoering van een externe financiële doorrekening van het schap. Hij heeft dit herhaald in het Dagelijks Bestuur op 19 december 2012. In het AB van 25 januari 2013 is vervolgens gewezen op het bestaan van twee onafhankelijke onderzoeken. Op 14 oktober jl. heb ik gesproken met de directeur van Recreatie Noord-Holland(RNH). Hij bevestigde dat het hier gaat om de volgende onderzoeken:

1. Evaluatie raamcontract RNH van 29 mei 2013 door Grontmij, in opdracht van de provincie Noord-Holland. (zie bijlage)
2. Groot Groen van januari 2013, een evaluatie van de grootschalige Groen- en Recreatiebeleid in de Haarlemmermeer door de Rekenkamercommissie Haarlemmermeer. (zie bijlage)

Deze geven een beeld van de financiële organisatie van het Recreatieschap in relatie tot de uitgevoerde taken

Relatie RNH-Recreatieschap Spaarnwoude

RNH is de uitvoeringsorganisatie van het recreatieschap Spaarnwoude en 5 andere recreatieschappen in Noord-Holland. Het bestuur van het recreatieschap Spaarnwoude beslist over de inzet van RNH. Het recreatieschap heeft zelf geen

Haarlem

personeel in dienst. Het schap is alleen het bestuur met aanhangende kosten. De financiële huishouding van het schap is door het bestuur opgedragen aan RNH.

Kosten en baten Recreatieschap Spaarnwoude

Per jaar kost het Recreatieschap Spaarnwoude zo'n 6 miljoen euro (2012). Dat zijn onder meer:

*Beheer	69,0 %
*Projecten	9,3 %
*Toezicht	9,2 %
*Advies	4,4 %

De inkomsten van het Recreatieschap Spaarnwoude bedragen zo'n 5,5 miljoen euro (2012). Dat zijn met name:

*Vastgoedexploitatie	43 %
*Participanten	25 %
*Subsidies	20 %

In 1990 kreeg het recreatieschap een afkoopsom van het Rijk van 12,1 miljoen euro voor het beheer en onderhoud voor het gebied gedurende 25 jaar. Van de afkoopsom resteert nu, na 23 jaar, nog ongeveer 9 miljoen. Door verder te gaan met bezuinigingen, door minder aanspraak te maken op de reserves, kan het schap tot zeker 2025 verder als duurzaam groen en open recreatiegebied waarin ook ondernemers blijven investeren.
(Deze gegevens zijn te raadplegen in de brochure Financiële situatie Recreatieschap Spaarnwoude, zie bijlage).

Uitkomsten onderzoeken

Uit de benchmark (vergelijking met andere recreatieschappen in Noord-Holland) die Grontmij heeft uitgevoerd voor de evaluatie van RNH, blijkt dat Spaarnwoude de laagste lasten heeft (zowel bruto als netto) voor het beheer per hectare (respectievelijk € 2.742 en € 1.081 per jaar per hectare) en voor het beheer per bezoeker. Daarnaast levert Spaarnwoude per fte de hoogste baten uit exploitaties op.
De gemiddelde kosten van het beheer (exclusief groot onderhoud en vervanging) van de gebieden over de periode 2005 – 2012 bedragen € 0,69 per bezoek. De kosten van beheer per bezoek voor Spaarnwoude bedragen € 0,37.
Ter vergelijking met andere recreatieschappen:

	Per bezoek
• Waterland (tot en met 2009)	€ 1,27
• Alkmaarder en Uitgeestermeer	€ 2,04
• Geestmerambacht	€ 0,52
• Twiske	€ 1,30
• Amstelland	€ 0,87
• Spaarnwoude	€ 0,37

Haarlem

Ook in vergelijking met landelijke normkosten voor het beheer van recreatiegebieden (voor gebieden met ca. 22% water ca. € 4.184 per jaar per hectare) zijn de beheerkosten van Spaarnwoude nu al vrij laag. In het Grontmij-rapport (Hoofdstuk 7) is een benchmark opgenomen met daarbij een vergelijking met Recreatie Midden Nederland (RMN). Voor wat betreft de baten is RNH minder afhankelijk van overheidsbijdragen en subsidies dan RMN (circa 45% t.o.v. circa 78,5 %).
Uit de genoemde onderzoeken komt naar voren dat de resultaten van RNH over het algemeen positief zijn te noemen. De doelmatigheid van het beheer door RNH is in orde. De kosten van de inzet van RNH zijn minder dan vergelijkbare uitvoeringsorganisaties. Het Dagelijks Bestuur heeft op 20 november 2013 besloten tot verlenging van het raamcontract. Het Algemeen Bestuur besluit op 11 december aanstaande over de verlenging van het raamcontract met RNH voor de periode 2014-2018.

Verbeterpunten

Uit het evaluatierapport van RNH komen onderstaande verbeterpunten naar voren:
* proces- en omgevingsmanagement;
• financiële verslaglegging toegankelijker maken;
• financiële projectsturing en verantwoording;
• inzicht in benodigd toekomstig budget groot onderhoud en vervanging;
• meer inzet op het genereren van commerciële inkomsten;
• sterkere samenwerking tussen schappen, andere gebiedsbeheerders en lokale netwerken;
• doorlooptijd van projecten versnellen;
• heldere positionering van RNH, als uitvoerende organisatie en als adviseur;
• versterking gebiedspromotie en marketing;
• uitwerking exploitatievoorwaarden op gebiedsniveau.
Hiervoor wordt een verbeter- en ontwikkeltraject ingezet.

Bezuinigingen

Dit najaar krijgt het Bestuur van Spaarnwoude een discussienotitie "Keuzes voor een modern en duurzaam Spaarnwoude" voorgelegd. Daarin staan keuzes voor een programmatische aanpak van bezuinigingen en inkomstenverwerving. Deze aanpak geeft een verder inzicht in de relatie tussen inrichtingsniveau van het gebied en de financiële situatie van het schap. Concreet zullen er keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de taken van het recreatieschap, het aanbod van voorzieningen, het na te streven kwaliteitsniveau van de inrichting, het beheer en de dienstverlening, de omvorming van voorzieningen, de omvang van het te beheren areaal en de wijze waarop het beheer en de instandhouding van het gebied gefinancierd worden.
Bezuinigingen die al zijn ingezet betreffen het onderhoud en RNH. Zo is bezuinigd op zowel de personele inzet (ca. 12% tussen 2009 en 2012) als op de bedrijfskosten (ca. 7%) van RNH (met name ook op de inzet m.b.t. bestuursadvisering).
Bezuinigingen op RNH hebben gevolgen voor de inrichting, het beheer en het voorzieningenniveau van het gebied.
Bij de komende bezuinigingen zullen alle belangen zorgvuldig moeten worden gewogen.

Haarlem

Consequenties

Met de genoemde onderzoeken meen ik invulling gegeven te hebben aan de door de cie. Ontwikkeling gevraagde uitvoering van het actiepunt (nr.689) van een externe financiële doorrekening van het recreatieschap. Naar mijn mening is een voorstel voor een eigen onafhankelijk onderzoek in opdracht van de gemeente Haarlem daarmee niet meer nodig.
Daarnaast wordt ook met de ingezette programmatische aanpak van bezuinigingen en inkomstenverwerving voldaan aan het actiepunt (nr.1086: inbrengen bij de begrotingsbehandeling in het AB dat een onafhankelijk efficiencyonderzoek nodig is bij RNH voor een meer doelmatige en doeltreffende inzet van middelen, en de gemeenteraad informeren over de mogelijkheden van kostenbesparing voor Spaarnwoude). De gemeenteraad zal over de bezuinigingen en inkomstenverwerving met betrekking tot het recreatieschap Spaarnwoude nader worden geïnformeerd.

Vervolg

Op 15 november 2013 is in het DB van Spaarnwoude een discussienotitie Keuzes voor een modern en duurzaam Spaarnwoude voorgelegd. Op 11 december wordt een voorstel op hoofdlijnen in het AB gebracht. In de uitwerking van het AB-besluit, begin 2014, worden belanghebbenden betrokken. De raden en staten van de participanten worden op de hoogte gehouden van de voortgang van dit proces en geïnformeerd over te nemen besluiten.

Met vriendelijke groet,

drs. Lukas J. Mulder